SPRAWOZDANIE

SZPITALA GMINY ŻYDOWSKIEJ W KRAKOWIE

ZA CZAS
OD 1 STYCZNIA 1932
DO 31 GRUDNIA 1932

KRAKÓW
NAKŁADEM GMINY WYZNANIOWEJ ŻYDOWSKIEJ W KRAKOWIE

ODBITO W DRUKARNI »SZTUKA« W KRAKOWIE

Zarząd Gminy wyznaniowej żydowskiej w Krakowie przedkładając sprawozdanie z działalności szpitala żydowskiego stwierdza, że szpital obecnie, w okresie ciężkiego położenia materjalnego ludności żydowskiej, ma tem donioślejsze znaczenie, ile, że służy nietylko ludności ubogiej, ale że coraz częściej i stan średni naszego miasta i prowincji szuka pomocy w naszym zakładzie. Zarząd Gminy żydowskiej wszelkich też dokładać musi starań, aby tę instytucję społeczno-filantropijną utrzymać na pewnej wyżynie dla dobra ludności żydowskiej. Wszystkim, którzy nam w tej pracy ofiarnie pomagają składam serdeczne podziękowanie.

W Krakowie w kwietniu 1933 r.

Dr. RAFAŁ LANDAU

Prezydent Zarządu Gminy wyznaniowej żydowskiej w Krakowie.

W roku sprawozdawczym ruch chorych, podobnie jak w innych szpitalach był nieco słabszy. Objaw ten spowodowany jest częściowo i tem, że ruch chorych z poza Krakowa z powodu ciężkiego położenia gospodarczego stale i wszędzie się zmniejsza, ponieważ chorzy liczą się z kosztami podróży i opłat szpitalnych. Gmina żydowska krakowska nie może jednak wziąść na siebie obowiązku utrzymania tych chorych na swój koszt. Obowiązek ten spełnia w zupełności wobec chorych krakowskich. Odsetek chorych krakowskich, przyjętych bezpłatnie wynosi 75·05%, a jeżeli się policzy tych chorych, którym się obniżyło i tak niską taksę normalną (5 zł.) do 2 lub 1 złotego, procent ten urośnie conajmniej do 90%. Ruch chorych od roku 1925 przedstawia poniższa tabela:

Rok	Liczba chorych stałych	Dni pobytu chorych	z Krakowa	z Podgórza	Obcych	% obcych	Płatnych	Bezpłatnych	% bezpłatnych	% bezpłatnych z Krakowa
1925	1040	21920	608	54	378	41·53	750	290	27·88	47·69
1926	1759	31914	1064	118	577	39·56	1262	497	28·25	46·71
1927	2249	39151	1366	186	697	39·26	1529	720	32·01	53·89
1928	2414	39571	1444	175	771	40·02	1668	746	30·90	50·14
1929	2341	39864	1464	190	687	37·46	1440	836	35·71	57·10
1930	2497	37149	1608	209	687	27·23	1043	1454	58·23	90·42
1931 i I kw.										
1932	2931	47551	1990	311	631	21·53	1727	1204	41·07	78·38
1932	2414	33422	1592	367	455	18·85	1219	1195	49·49	75·06

Rada lekarska w zamiarze umożliwienia chorym obcym dostępu do szpitala, wystąpiła wobec Zarządu Gminy z wnioskiem o obniżenie opłat dla chorych zamiejscowych.

Do społeczeństwa zwracamy się z gorącą prośbą o poparcie Szpitala żydowskiego i pamięć przy zapisach, i innych okolicznościach, wśród których należy pamiętać o najnieszczęśliwszych — bo biednych i chorych.

Firma R. Aleksandrowicz i w tym roku dostarczyła nam łaskawie papieru na sprawozdanie, za co serdecznie dziękujemy.

P. profesorowi Ciechanowskiemu dziękuję za łaskawe bezpłatne badania anatomo-patologiczne dla chorych ubogich.

Ofiarodawcom składamy serdeczne podziękowanie za poparcie materjalne szpitala.

W ubiegłym roku pracowało w szpitalu 4 prymarjuszy, 8 ordynatorów, 4 zastępców prymarjuszy, 4 sekundarjuszy i cały szereg praktykantów i hospitantów. Z półrocznych adjutów Gminy żydowskiej korzystało 6 praktykantów.

Szkoła pielęgniarek rozwija się stale. 6 uczenic zdało egzamin po ukończeniu 2-letniej praktyki.

Lekarzom szpitala, Zarządowi i Personelowi kancelarji, za ofiarną pracę, dziękuję serdecznie.

W roku ubiegłym szpital poniósł ciężką i bolesną stratę

Dr. ZYGMUNT WACHTEL

Prymarjusz Oddziału chirurgicznego

zmarł w 64 roku życia. Jako prymarjusz pełnił służbę w szpitalu od chwili otwarcia oddziału chirurgicznego w dniu 6 września 1897, pracując przez 17 lat bezpłatnie. Pracy w szpitalu oddawał się z całym zapałem, dniem i nocą był na usługi chorych, którym okazywał dużo dobrego serca. Gmina żydowska straciła w Nim dobrego urzędnika, chorzy szpitala życzliwego i dobrego lekarza, a my lekarze, serdecznego i etycznie wysoko stojącego Kolegę.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

Dr. Jan Landau
Dyrektor szpitala

SPRAWOZDANIE OGÓLNE

ZA CZAS OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 1932 R.

I. Statystyka ruchu chorych.

A) **Ambulatoryjnie** leczono w okresie sprawozdawczym 24.037 chorych, bez różnicy wyznania, nie licząc powtórnych ordynacyj.

Poniższa tablica przedstawia ruch chorych w poszczególnych ambulatorjach w okresie ośmioletnim:

	r. 1925	r. 1926	r. 1927	r. 1928	r. 1929	r. 1930	r. 1931	r. 1932
Ambulatorjum chorób wewnętrznych . .	4872	4517	4745	3136	2852	3249	3329	3619
„ „ chirurgicznych . .	2384	2171	2207	2218	2264	2231	3461	2456
„ „ dzieci	3490	4521	4061	3962	3515	3794	4171	3594
„ „ kobiecych . .	1433	1540	1400	1450	1200	1201	1418	1194
„ „ uszno-gardlanych .	3155	4192	4294	4235	3251	3891	5387	4237
„ „ ortopedycznych . .	769	842	874	759	915	804	1147	1104
„ „ okulistycznych . .	1611	2351	2348	2398	1840	2307	3063	2662
„ „ dentystycznych . .	646	903	808	876	672	862	1044	826
„ „ skórnych	1089	1925	1753	1490	1339	1388	2147	1882
„ „ rentgenologicznych .	822	1421	1827	2472	2774	2953	3339	2462
Razem . .	20271	24283	24317	22996	20622	22680	28506	24037

B) **Stałych chorych** leczono w roku sprawozdawczym 2414 przez 33.422 dni (licząc przeniesienia z poszczególnych oddziałów).

Poniżej umieszczona tablica wykazuje ruch chorych na pojedynczych oddziałach:

	r. 1925	r. 1926	r. 1927	r. 1928	r. 1929	r. 1930	r. 1931	r. 1932
Oddział chorób wewnętrznych	471	703	785	803	771	871	1081	763
„ „ chirurgicznych	174	243	381	333	403	406	583	523
„ „ dzieci	115	203	208	247	248	197	250	227
„ „ ginekologicznych . . .	118	151	173	163	144	156	177	148
„ położniczy	34	97	217	231	212	239	245	208
„ noworodków	37	99	225	247	219	242	241	212
„ chorób uszno-gardlanych . . .	58	185	266	296	259	297	384	282
„ „ ortopedycznych	30	61	78	52	57	63	65	42
„ „ okulistycznych	3	14	14	21	16	18	15	9
„ „ skórnych	—	3	9	21	12	8	10	—
Razem . .	1040	1759	2356	2414	2341	2497	3051	2414
	21290 dni	31914 dni	39151 dni	39571 dni	39684 dni	37149 dni	47551 dni	33422 dni

Ogólna liczba chorych leczonych w r. 1932 obejmuje:

Mężczyzn	1001	tj. 41·47%	Z Krakowa było	1617	tj. 66·98%
Kobiet	1413	„ 58·53%	Z Podgórza było	347	„ 14·37%
Chrześcijan	109	„ 2·61%	Z poza Krakowa	450	„ 18·64%

W ciągu roku opuściło szpital 2193 chorych, przeniesiono na 1933 rok 95 chorych.

Zmarło 126 chorych, w tej liczbie 16 zmarło w pierwszych 24 godzinach po przyjęciu do szpitala, a 13 noworodków nieżywo urodzonych, tak, że śmiertelność wynosi 5·21%, po odliczeniu zaś 16 zmarłych w pierwszych 24 godz. i 13 noworodków nieżywo urodz. śmiertelność wynosi 4·01%.

Na ogólną liczbę chorych, leczonych stale w roku 1932, opłacało taksy szpitalne pełne lub zniżone, także przez instytucje i Kasy chorych 1189 chorych, bezpłatnie korzystało z opieki szpitalnej 1225 chorych, co w stosunku do ogólnej liczby chorych wynosi 50·74%, w stosunku zaś do liczby chorych z Krakowa czyni 75·75%.

W bardzo wielu przypadkach chorzy uiścili opłatę szpitalną za kilka pierwszych dni, a zalegają z uiszczeniem dalszych opłat lub zostali z powodu ubóstwa z opłaty zwolnieni.

Liczne gminy wyznaniowe i miejskie mimo formalnych pisemnych zobowiązań nadal nie pokrywają kosztów leczenia swych obywateli, jak świadczy niżej podany wykaz.

Magistraty:

Będzin	Zł 1.261·—	Kraśnik	Zł 182·—	Rzeszów	Zł 2.206·—
Busk	„ 495·—	Miechów	„ 512·—	Sandomierz	„ 97·—
Chęciny	„ 177·—	Olkusko-Siewierskie	„ 712·—	Słomniki	„ 322·—
Chmielnik	„ 100·—	Opatów	„ 140·—	Staszów	„ 1.110·—
Czeladź	„ 884 —	Pacanów	„ 522·—	Stopnica	„ 104·—
Dąbrowa Górnicza	„ 488·—	Pilica	„ 210·—	Szczekociny	„ 216·—
Działoszyce	„ 568·—	Pińczów	„ 573·—	Szydłowiec	„ 406·—
Filipowice	„ 107·—	Piotrków	„ 217·—	Włoszczowa	„ 282·—
Janów Lubelski	„ 72 —	Proszowice	„ 718·—	Wolbrom	„ 863·50
Jędrzejów	„ 2.484·50	Przedbórz	„ 64·—	Zawiercie	„ 332·—
Klimontów	„ 392·—	Radomsk	„ 665·75	Razem	Zł 17.482·75

Gminy wyznaniowe:

Bolesławice	Zł 172·—	Pacanów	Zł 870·—	Sosnowiec	Zł 959·—
Brzesko	„ 84·—	Połaniec	„ 66·—	Szczekociny	„ 304·—
Częstochowa	„ 948·—	Rozwadów	„ 83·20	Warka	„ 133·—
Działoszyce	„ 145·—	Rymanów	„ 119 —	Wojdzisław	„ 91·—
Kamieńsk	„ 440·—	Sławków	„ 252·—	Wolbrom	„ 140·—
Książ Wielki	„ 141·—	Słomniki	„ 418·—	Razem	Zł 5.365·20

II. Zamknięcie rachunkowe za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1932.

Wpływy

	Zł
Saldo z r. 1931	3.069·93
Opłaty ambulatoryjne	14.456·67
„ szpitalne	79.296·59
Opłaty i taksy ślubne (Gmina)	11.089·—
Dary i subwencje	17.158·50
Zaliczki zwrócone	629·51
Subwencje Gminy wyzn. żyd.	137.493·05
Razem	263.193·25

Wydatki

	Zł
Różne wydatki administracyjne	10.553·91
Prowianty	67.531·11
Inwentarz	6.877·83
Płace	117.609·36
Konserwacja budynku i inwentarza	5.756·55
Opał i światło	24 205·25
Leki	20.694·95
Kasa Chorych	2.590·13
Ubezpieczenie personelu	6.398·12
Saldo z 31/12 1932 r.	976·04
Razem	263.193·25

III. Obliczenie kosztów dziennego utrzymania chorego.

Wydatki połączone z utrzymaniem szpitala, nie licząc wydatków inwenstycyjnych wynoszą:

	Zł	Dni leczenia	Wydatki dzienne na 1 chorego Zł
Prowianty	67.531·11	33.422	2·02
Opał, światło, gaz	24.205·25	„	—·72
Konserwacja budynku i inwentarza	5.756·55	„	—·17
Różne wydatki administracyjne	10.553 91	„	—·31
Leki i materjały opatrunkowe	20.694·95	„	—·62
Ubezpieczenie personelu	6.398·12	„	—·19
10% na zużycie inwentarza	687·78	„	—·02
Płace	117·609·36	„	3·51
Razem	253.437·03	33.422	7·56

Z powyższego obliczenia wynika, że koszta utrzymania 1 chorego w roku sprawozdawczym wynoszą Zł 7·56.

Opłata dzienna dla chorych z Krakowa wynosi Zł 5·—, dla zamiejscowych Zł 8·—, dla członków Kasy Chorych w Krakowie Zł 4·40 a obecnie 2·80. Szpital więc dopłacał w roku sprawozdawczym dziennie do chorych z Krakowa Zł 2·56, do członków Kasy Chorych Zł 3·16, względnie Zł 4·76.

Wykaz subwencyj i datków na rzecz szpitala.

	Złotych
Prager S., Londyn (przez Gminę wyzn.) . . .	3.209·—
Miejska Kasa Oszczędności, Kraków	3.150·—
Magistrat m. Krakowa subwencje za r. 1932 .	3.000·—
Magistrat m. Krakowa reszta subw. za r. 1931 .	2.000·—
Juddowa Józefina	1.780·—
Ratz Zofja	500·—
Legat bp. Kamslera Hermana	400·—
Rabin Kornitzer (ze zbiórki w dniu otwarcia cmentarza)	200·—
Dr. Wasserberger Maksymiljan	200·—
Kennerowie (przez Gminę wyzn.)	200·—
Spadkobiercy bp. Haberowej (przez Gminę wyzn.)	200·—
Rodzina bp. Lewkowicza Szymona w roczn. śmierci	100·—
Schererowa Bernardowa ku uczczeniu bp. Męża .	100·—
Lichtig Henryk ku uczczeniu bp. Żony	100·—
Siódmak Leon w 70-lecie urodzin	100·—
N. N.	100·—
Borgenicht I.	100·—
Dr. Frommer Wiktor	100·—
Scherer Henryk	100·—
Dr. Fussman Józef	75·—
Dr. Oberlender Natan	75·—
Dr. Gartenberg Artur	60·—
Apt. Liśkiewiczowa Janina (równowart. dar. płótna)	56·—
Scherer Henryk	55·—
Firma Hawełka A.	50·—
Dr. Blassberg M.	50·—
Dr. Schmidt Jan ku uczczeniu bp. Ojca . . .	50·—
Dr. Feldblum Szymon (przez Gminę wyzn.) . .	50·—
Poserowa I. A. w rocznicę śmierci bp. Męża .	50·—
Ehrenpreis Ignacy	50·—
Korngoldowa Erna	50·—
Moor Roman	50·—
Nussbaumowie Abr. w rocznicę śmierci bp. Syna	50·—
Majowa przez Dra Spirę	40·—
Gawron K. przez Dra Keplera	35·50
Kerger Liza Bielsko	30·—
Aleksandrowicz Paweł	30·—

	Złotych
Gottlieb Karol	30·—
Dr. Blassberg Maksymiljan w dniu urodzin Matki	25·—
Tow. Ubezp. „Orzeł“	25·—
Liebeskind Bernard	25·—
Autotechnika	25·—
Łomińscy Ella i Iwo na grób bp. Dra Wachtla .	25·—
Inż. Hochwald M.	25·—
Apt. Sternbach na grób bp. Rosenberga . . .	25·—
Dr. Süsskind D.	25·—
Lustbader Salomon	20·—
Epstein Tad.	20·—
Dr. Weinsberg Jakób	20·—
Dr. Bannet A.	20·—
Schirm Ellen	20·—
Bross Ignacy	20·—
Reichstein Manfred	20·—
Blatt Józef	20·—
Spirer Oskar	20·—
Dr. Feldblum S.	20·—
Dr. Zimmerman Juda	20·—
Ratz Efraim	18·—
Koleżanki ku uczczeniu bp. Goldmana H. . . .	17·—
Dr. Bannet A. (nieprzyjęte honorarjum) . . .	15·—
Urbach A.	15·—
Hirschberg Sabina	10·—
Schenker J.	10·—
Dr. Rosenbauch E.	10·—
Ratz Efraim	10·—
Scherer Elkan	10·—
Orenstein Chaim	10·—
Aleksandrowicz Józef	10·—
Wasserlauf Emil	5·—
Sinaiberger Maks	5·—
Thieberger B.	5·—
Scherer Wiktor	5·—
Grünspann Ch.	5·—
Rakiewicz Józef za obrazę Fischera	3·—
Razem złotych .	17.158·50

Rozkład oddziałów.

ODDZIAŁY	Sale chorych	Łóżek	Sale operac.	Ambulatorja	Kancelarje
Wewnętrzny	6	40	—	1	1
Chirurgiczny	6	41	2	1	1
Położniczy i chorób kobiecych	4	20	2	1	1
Dziecięcy	3	21	—	1	1
Uszno-gardlany	2	12	1	1	—
Ortopedyczny	2	6	1	1	—
Oczny	2	6	1	1	—
Skórny	—	—	—	1	—
Dentystyczny	—	—	—	1	—
II. piętro do użytku wszystkich odziałów	3	9	—	—	—
Pokój izolacyjny	1	1	—	—	—
	29	156	7	9	4

Personel szpitalny. A) Służba pielęgniarska.

ODDZIAŁY	Siostry pielęgniarki	Praktykantki	Laborantki	Służba	Razem
Wewnętrzny	2	3	—	4	9
Chirurgiczny	3	1	—	3	7
Położniczy i chorób kobiecych	1	1	—	2	4
Dziecięcy	—	2	—	1	3
Uszno-gardlany	1	1	—	1	3
Ortopedyczny i oczny	—	1	—	1	2
Rentgenologiczny	—	—	1	1	2
Lampy kwarcowe	—	—	1	—	1
Laboratorjum	—	—	—	1	1
II. piętro	—	1	—	1	2
	7	10	2	15	34

B) Służba gospodarcza.

Kuchnia	2	kucharki, 2 podkuchenne, 1 wierniczka, 1 służąca	= 6
Pralnia	3	praczki	= 3
Szwalnia	1	szwaczka	= 1
Portjernia i ogród	1	portjer zarazem ogrodnik, 1 pomocnik	= 2
Kotłownia	1	maszynista	= 1
Porządek około zabudowań	1	dozorca, 1 służąca	= 2
		Razem	15

C) Kancelarja szpitala.

Dyrektor — zarządca — zarządczyni — kierowniczka biura — 2 siły biurowe — 1 woźny.

Oddział chorób wewnętrznych.

Prymarjusz: **Dr. Stahr Eliasz.**
Zastępcy prymarjusza: Dr. Blassberg Maksymiljan, Dr. Goldgart Leon.

Statystyka ruchu chorych.

Ambulatoryjnie leczono chorych 3.619: mężczyzn 1631, kobiet 1988 — z Krakowa 2578, z Podgórza 484, zamiejscowych 557 — w tem chrześcijan 642.

Stałych chorych leczono 763: mężczyzn 330, kobiet 433 — z Krakowa 591, z Podgórza 58, obcych 114. Pacjentów powyżej 60 lat było 161, wypadków śmierci było 58.

1. Choroby zakaźne.

1) Dur brzuszny 4
2) Influenza 52
3) Zapalenie opon mózgowych . 1
4) Posocznica 2
5) Róża 1
6) Odra 1
7) Kiła wrodzona 1
8) Kiła drugorzędna 2
9) Kiła utajona 1

2. Choroby dróg oddechowych.

1) Zapalenie migdałków . . . 18
2) Nieżyt oskrzeli 25
3) Rozstrzeń oskrzeli 1
4) Dychawica oskrzelowa . . . 11
5) Zapalenie płuc płatowe . . 25
6) „ „ ogniskowe . . 10
7) Ropień płuc 2
8) Rozedma płuc 16
9) Nowotwór płuc 1
10) Zapalenie opłucnej 12
11) Ropień opłucnej 1
12) Gangrena płuc 1
13) Gruźlica płuc 42

3. Choroby serca i naczyń krwionośnych.

1) Zapalenie wsierdzia 2
2) Zapalenie osierdzia 1
3) Zwyrodnienie mięśnia sercow. 63
4) Wady serca 20
5) Miażdżyca tętnic 36
6) Dusznica bolesna 10
7) Kiłowe zapalenie tętn. głów. . 7
8) Krwotok mózgowy 15
9) Zapalenie żył 2
10) Chromanie przystankowe . . 1
11) Nadciśnienie ogólne . . . 12
12) Choroba Raynoda 1

4. Choroby przewodu pokarmowego.

1) Nieżyt żołądka 6
2) Nerwica żołądka 13
3) Wrzód żołądka 6
4) Wrzód dwunastnicy 12
5) Nadkwaśność żołądka . . . 2
6) Niedokwaśność żołądka . . 1
7) Rak przełyku 1
8) Zwężenie odźwiernika . . . 1
9) Rak żołądka 6
10) Zapalenie jelita prostego . . 1
11) Gruźlica jelit 1
12) Spastyczne skurcze wpustu żołądkowego 3
13) Marskość wątroby przerostow. 2
14) Nowotwór okrężnicy . . . 1
15) Zapalenie wyrostka robaczk. . 11
16) Żółtaczka nieżytowa . . . 5
17) Kamica żółciowa 25
18) Zapalenie woreczka żółciow. . 14
19) Rak wątroby 4
20) Wgłąbienie jelita 1
21) Rak otrzewnej 2
22) Tasiemiec 5
23) Rak kiszki prostej 1
24) Obniżenie żołądka i jelit . . 5
25) Wrzodziejący katar okrężnicy 3
26) Niedrożność jelit 1
27) Kiła narządów wewnętrznych 1
28) Przepuklina jelit 1
29) Zapalenie otrzewnej 1
30) Ostry zanik wątroby . . . 1

5. Choroby narządu moczo-płciowego.

1) Katar pęcherza moczowego . 12
2) Zapalenie miedniczek nerkowych 4
3) Zapalenie nerek ostre . . . 1
4) Zapalenie nerek przewlekłe . 10
5) Kamica nerkowa 15
6) Gruźlica nerek 2
7) Nowotwór nerek 1
8) Miażdżyca nerek 7
9) Wodonercze 1
10) Roponercze 3
11) Białkomocz ortostatyczny . . 1
12) Ropień okołonerkowy . . . 1
13) Nowotwór jajnika 1
14) Rak sutka 1
15) Rak gruczołu krokowego . . 4
16) Ropień gruczołu krokowego . 2

6. Choroby krwi, przemiany materji i gruczołów dokrew.

1) Białaczka limfatyczna . . . 2
2) Białaczka szpikowa 2
3) Niedokrwistość złośliwa . . 2
4) Niedokrwistość wtórna . . . 5
5) Choroba Basedowa 8
6) Choroba Werlhofa 1
7) Inne skazy krwotoczne . . . 2
8) Cukrzyca 64
9) Otyłość patologiczna . . . 2
10) Uwiąd starczy 1

7. Choroby narządu ruchu.

1) Zapalenie gośćcowe wielostawowe ostre 16
2) Zapalenie gośćcowe wielostawowe przewlekłe 3
3) Zapalenie tryprowe wielostawowe przewlekłe 1
4) Zapalenie stawu barkowego . 1
5) Zapalenie przewlekłe wielostawowe zniekształcające . . 3
6) Stłuczenie stopy 1
7) Gośćcowe zapalenie mięśni . 1
8) Zapalenie gośćcowe kręgosłupa przewlekłe 1
9) Gruźlica kręgosłupa 1
10) Gruźlica kości udowej . . . 1

8. Choroby układu nerwowego.

1) Nerwica ogólna 7
2) Padaczka 1
3) Guz mózgu 1
4) Zapalenie rdzenia pacierzowego 1
5) Nerwobóle krzyżowe . . . 1
6) Drżączka porażenna 5
7) Rozsiane zwyrodnienie rdzenia 3
8) Uwiąd rdzenia 2
9) Nerwobóle kulszowe . . . 10
10) Pląsawica 4

W 58 przypadkach śmierci były następujące przyczyny zgonu: Rak jelita prostego 1, białaczka limfatyczna 1, śpiączka cukrzycowa 6, zapalenie płatowe płuc 3, krwotok mózgu 7, wady serca niewyrównane 4, zwyrodnienie mięśnia sercowego 8, uwiąd starczy 3, posocznica 2, rak woreczka żółciowego 2, miażdżyca tętnic 2, gruźlica płuc 3, rak otrzewnej 1, gangrena płuc 1, dusznica bolesna 2, zanik żółty wątroby 1.

Oddział chirurgiczny.

Prymarjusz: błp. **Dr. Wachtel Zygmunt.**

Zastępcy: Dr. Nüssenfeld Józef, Dr. Schenker Ignacy.

Ambulatoryjnie leczono 2456, nie licząc powtórnych ordynacji (w tem chrześcijan 250).

Z pośród leczonych ambulatoryjnie:

Z Krakowa	2.230	Mężczyzn	1.396
Z Podgórza	180	Kobiet	1.060
Obcych	46		

Zabiegów chirurgicznych dokonano w ambulatorjum 1.196
Opatrunków 7.176
Opatrunków gipsowych 77

Na oddziale stałych chorych leczono w roku sprawozdawczym osób 523, w tem chrześcijan 9.

Z Krakowa	387	Mężczyzn	269
Z Podgórza	53	Kobiet	254
Obcych	83		

Według wieku leczono chorych:

do lat 10	45 osób	do lat 50	39 osób
„ „ 20	136 „	„ „ 60	40 „
„ „ 30	149 „	„ „ 70	34 „
„ „ 40	60 „	powyżej „ 70	20 „

Statystyka chorób leczonych na oddziale stałym:

1. Choroby kości i stawów.

Sprawy urazowe:

złamania i zwichnięcia	27
złamania kręgosłupa	1
stłuczenie i wykręcenie	5
zniekształcenie	11

Sprawy zapalne:

zapalenia kości, okostnej, stawów	19
gruźlica kości i stawów	2
zgorzel kończyn	6

2. Choroby klatki piersiowej.

Ropne zapalenie opłucnej i schorzenia żeber	2

3. Choroby narządów jamy brzusznej.

Wrzód żołądka i zwężenie odźwiernika	4
Niedrożność (ileus) i zwężenie jelit	5
Wgłobienie jelit (invaginatio)	2
Przepukliny wolne	21
„ uwięzgnięte	10
„ bliznowate	3
Zapalenie wyrostka robaczkowego	206
Nieżyt jelit rozlany (colitis)	1
Schorzenia dróg żółciowych (kamica — sprawy zapalne)	11

Schorzenia odbytnicy:

krwawnice, pęknięcia, przetoki	35
wypadnięcie (prolaps), polipy	1
odbyt sztuczny	1

4. Choroby narządu moczopłciowego.

Nerek i miedniczek nerkowych:

kamica nerek	7
gruźlica nerek	1
roponercze (pyonephrosis)	1
ropnie kołonerkowe	2
guzy nerkowe	2

Gruczołów płciowych i dolnych dróg mocz.:

zapalenie jajnika i przyd. macicy	2
torbiel jajnika	1
wodniak jąder	4
gruźlica jądra	1
wnętrostwo (kryptorchismus)	1
kamienie i zapalenie pęch. mocz.	4
przerost gruczołu krokowego	9
ropnie kołocewkowe	3
zwężenie cewki moczowej	1
zakażenie moczowe (urosepsis)	1

5. Nowotwory.

Dobrotliwe:

gruczolak sutka	1
tłuszczak, włókniak	5
polip cewki moczowej	2

Złośliwe:

mięsak (sarcoma) sutka	1
mięsak kostny (osteosarcoma)	1
mięsak powłok brzusznych	1
rak sutka	3
„ (carcinoma) przełyku	2
„ żołądka	1
„ esicy	1
„ dróg żółciowych	2
„ odbytnicy	3
„ otrzewnej	1
„ gruczołu krokowego	1
„ pęcherza moczowego	1
„ skóry (epithelioma)	1

6. Różne.

Wstrząs mózgu	1
Wole	2
Żylaki, zapalenie żył i wrzody żył.	5
Skórzaki, kaszaki, żabka (ranula)	4
Wilcza szczęka (faux lupina)	1
Rozszczep kręgosłupa (spina bifida)	1

Sprawy zapalne ropne:

gruczołów mlecznych (mastitis)	5
gruczołów i naczyń chłonnych	5
tkanki podskórnej (phlegmone)	29
ropnie, czyraki, karbunkuły i t. p.	23
ropnie kołoodbytnicze	8
Inne	11
Observatio	18

Zabiegów chirurgicznych operacyjnych na oddziale stałym wykonano 326.

Opatrunków gipsowych i wyciągów 25.

Z pośród chorych leczonych na oddziale stałym opuściło szpital:

wyleczonych	356	niewyleczonych	46
w stanie poprawy	98	zmarło (w tem nieoperowanych 8)	23

Liczba dni leczenia na oddziale chirurgicznym wynosi 9250; chory przebywał na oddziale przeciętnie 18 dni.

Podobnie jak w latach poprzednich i w roku sprawozdawczym przeprowadzano na oddziale stałym i ambulatoryjnym badanie i leczenie schorzeń narządu moczowego w 112 przypadkach.

Cystoskopja (wziernikowanie pęcherza) i badanie czynnościowe nerek w 63 przypadkach. Pyelografja dożylna i wstępująca w 22 przypad. Wziernikowanie odbytnicy (rektoskopja) w 26 przypad.

Oddział chorób dzieci.

Prymarjusz: **Dr. Landau Jan.**

Ambulatoryjnie leczono 3.594 dzieci, nie licząc ordynacji powtórnych (w tem chrześcijan 782).

Z Krakowa 2.760, z Podgórza 760, z poza Krakowa 74.

Stałych chorych leczono 227.

Płci męskiej	107	Od 1—7 roku życia	86	Z Podgórza	32
Płci żeńskiej	120	Od 7—14 roku życia	118	Z poza Krakowa	18
Osesków	23	Z Krakowa	177		

Dni leczenia było 3.837. Przeciętnie dziecko było leczone przez 17 dni.

Statystyka chorób.

1. Choroby zakaźne.

Zapalenie opon mózgowych ropne (streptokokowe)	2
Koklusz	3
Odra	4
Influenza	3
Błonica nosa	2
Ospa wietrzna	1
Tyfus	4
Para tyfus B.	1
Gruźlica prosówkowa	1

2. Choroby dróg oddechowych.

Katar oskrzeli	21
Zapalenie płuc okołooskrzelowe	16
„ „ włóknikowe	10
Gruźlica płuc	11
Zapalenie okołooskrzelowe	5
Schorzenie gruczołów okołooskrzel.	31
Rozstrzeń oskrzeli	1
Dychawica oskrzelowa	4
Katar oskrzeli dychawiczy	1
Zapalenie opłucnej wysiękowe	11
„ „ suche	1
„ „ międzypłatowe	6
„ „ ropne	2

3. Choroby narządu krążenia.

Zapalenie wsierdzia	2
Zapalenie osierdzia	1
Schorzenia mięśnia sercowego	8
Wada serca	8
Niedomoga serca	1

4. Choroby narządu pokarmowego.

Zapalenie migdałków	6
Ropień migdałków	1
Niestrawność (dyspepsia)	7
Katar żołądka	1
Nadkwaśność żołądka	1
Atrophia	3
Dystrophia	1
Zatrucie pokarmowe	2
Ostry nieżyt jelit	4
Przewlekły nieżyt jelit	2
Żółtaczka	3
Zapalenie wyrostka robaczkowego	6
Wgłobienie jelita	1
Ileus	1
Naciek w okolicy jelita ślepego	1

5. Choroby narządu moczo-płciowego.

Zapalenie nerek ostre	9
Krwiomocz (haematuria)	5
Ropomocz (pyuria)	4
Abscessus paranephrit.	1
Laesio traumatica renis	1
Bezwiedne moczenie nocne	1

6. Choroby układu nerwowego.

Neuropathia	3
Hysteria	2
Pląsawica	8
Padaczka	1
Spasmophilia	1
Cephalalgia	1
Neuralgia supraorbitalis	2
Porażenie podniebienia podyfter.	1
Porażenie kończyn dolnych podyfter.	1
Meningo-encephalocoele	1
Morbus Little'a	1
Zapalenie gruźlicze opon mózg.	4

7. Choroby krwi i przemiany materji.

Niedokrwistość	7
Białaczka limfatyczna	1
Asthenia	4
Krzywica	3
Cukrzyca	1

8. Choroby narządu ruchu.

Gościec stawowy ostry	5
Gościec stawowy przewłoczny	1
Zapalenie stawu kolanowego	1
Zapalenie stawu skokowego	1
Gruźlica stawu skokowego	1
Spina ventosa	1
Osteochondritis	1
Kyphoscoliosis	1
Distorsio pedis	1
Fractura cranii	1
Fractura radii	1

9. Choroby skóry.

Liszajec przenośny	3
Wyprysk	3
Strophulus	1
Świerzb	1
Rumień wysiękowy wielokształtny	1
Oparzenie II. i III. stopnia	1

10. Choroby uszu i jamy nosowo-gardłowej.

Zapalenie ucha środkowego	5
Wyrośla adenoidalne	2

11. Choroby oczu.

Conjunctivitis phlyctenulosa	1

Ze stałych chorych opuściło szpital:

Wyleczonych	89	Przeniesiono na inne oddziały	9
Z polepszeniem	71	Zmarło	21
W stanie niezmienionym	37		

Z tej liczby troje dzieci zmarło w pierwszych 24 godzinach po przybyciu do szpitala, czworo z powodu gruźliczego zapalenia opon mózgowych, jedno z powodu gruźlicy prosówkowej, dwoje z powodu ropnego zapalenia opon mózgowych paciorkowcowego (meningitis streptococcica), a więc przypadki przyniesione w stanie nieuleczalnym; śmiertelność wynosi więc 4·8%.

Oddział ginekologiczno-położniczy.

Prymarjusz: **Dr. Lachs Jan.**

I. Ambulatoryjnie leczono, nie licząc powtórnie zgłaszających się 1194.

Z Krakowa	927	Z prowincji	123
Z Podgórza	144	W tem chrześcijanek	132

II. Stałych chorych leczono 362 kobiet.

Z Krakowa	264	Z Podgórza	38	Z prowincji	60

A) Ginekologicznie chorych było 148.

Schorzenia sromu:
- świąd sromu . . 1
- rana urazowa . . 1
- cysta gr. Bartoliniego . . 1

Schorzenia pęcherza:
- przetoka pęcherza moczowego . . 1

Schorzenia krocza:
- rozdarcie krocza . . 23

Schorzenia pochwy:
- zamknięcie błoną dziewiczą . . 2
- wypadnięcie przedniej ściany . . 18
- wypadnięcie tylnej ściany . . 22
- krwiak śródpochwowy . . 1
- cysta przedniej ściany pochwy . . 1

Schorzenia macicy:
- rozdarcie części pochwowej . . 26
- zwężenie ujścia macicznego . . 1
- przerost części pochwowej . . 2
- polipy szyjki . . 3
- sprawy zapalne macicy . . 14
- zmiany położenia . . 6
- nowotwory dobrotliwe . . 7

Schorzenia części przydatk. macicy:
- sprawy zapalne . . 8
- nowotwory jajnika dobrotliwe . . 9
- zapalenia tkanki przymacicznej . . 9
- ciąża zamaciczna . . 1
- krwiaki trąbek . . 3
- wodniaki trąbki . . 1
- zapalenie otrzewnej miedn. małej . . 1

Przepuklina brzuszna . . 1

Poronień w pierwszych miesiącach ciąży było . . 24

Zabiegów ginekologicznych wykonano 207.

Laparatomji . . 26
- amputacja macicy nadpochwowa . . 6
- skrócenie więzadeł m. Doléris . . 7
- usunięcie jajników . . 9
- usunięcie trąbek . . 11
- wyjęcie macicy i przydatków . . 1

Wyjęcie macicy przez pochwę . . 1

Na sromie:
- szycie rany sromu . . 1
- rozcięcie błony dziewiczej . . 2
- rozcięcie cysty gr. Bart. . . 1

Kolpotomia . . 1

Wydobycie cysty przedniej ściany pochwy . . 1

Na przedniej ścianie pochwy . . 17

Na tylnej ścianie pochwy . . 22

Na kroczu . . 22

Na części pochwowej (op. m. Emet) . . 22

Amputac. części pochw. m. Schröder . . 2

Odkręcenie polipów części pochw. . . 3

Skrobanek . . 77

Przedmuchanie trąbek . . 3

Operacja przepukliny brzusznej . . 1

Nadto wykonano znaczną ilość zabiegów drobnych ambulatoryjnie.

Konserwatywnemu leczeniu poddano kobiet 15, rentgenologicznemu 1.

W ciągu pobytu na oddziale stwierdzono zapaleń pęcherza i miedniczek 7, zapaleń nerek 3, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego 1, ropień podszczelinowy 1, schizophrenia 1.

Ciężarnych do obserwacji zgłosiło się 18.

B) Porodów odbyło się na oddziale 208, w tej liczbie były 4 porody bliźniacze.

Porodów prawidłowych było	160	Położeń poprzecznych	1	Łożysk przodujących	2
Położeń pośladkowych	8	„ ciemieniowych dużych	1	Przedwczesne odklejenie łożysk	1
„ nóżkowych	5	„ twarzowych	1	Rzucawek porodowych	2

Zabiegów położniczych wykonano 131.

Cięcie cesarskie	6	Ściągnięcie nóżki	6	Metreuryza	3
Kleszcze niskie	19	„ pośladka	1	Zeszycie pękniętego krocza i pochwy	77
„ wysokie	2	Pomoc ręczna	13	Zeszycie pękniętej szyjki	1
Obrót na nóżkę	2	Ręczne wydobycie łożyska	1		

Z pacjentek leczonych i operowanych na oddziale nie zmarła żadna.

Na świat przyszło nieżywych noworod.	7	Zmacerowanych	3	Zmarłych wśród porodu	4

W pierwszych dniach po przyjściu na świat zmarło 13 noworodków.

Z powodu zapalenia płuc	3	Z powodu wady wrodzonej	1	Niedonoszonych	9

Oddział uszno-gardlany I.

Ordynator: **Dr. Schwarzbart Adolf.**

Ruch chorych.

W ambulatorjum zgłosiło się nowych chorych 2.223, w tem chrześcijan 363, (16·3%) Chorych obłożnych było na oddziale 129, dni leczenia 914, stąd czas leczenia 1 pacjenta dni 7. Z Krakowa było 1.550 (69·8%), z Podgórza 331 (14·9%), obcych 342 (15·3%).

Statystyka chorób leczonych ambulatoryjnie.

Chorób nosa 325
„ zatok bocznych nosa . . 52
„ jamy ustnej 55
„ jamy gardła i noso-gardłowej 472
Chorób krtani, tchawicy i oskrzeli 196

Chorób przełyku 15
Zaburzeń mowy i głosu . . . 9
Chorób ucha zewnętrznego i małżowiny 252
Chorób ostrych ucha środkowego i błony bębenkowej 335

Chorób przewlekłych ucha środkow. 418
Chorób ucha wewnętrznego . . 127
„ górnych dróg oddechowych na tle neurowegetatywnem i endokrynologicznem 84
Różne 52

Statystyka chorób leczonych na oddziale stałym.

Choroby zapalne nosa. 12
Absces nosa 1
Krwotoki z nosa 3
Skrzywienia przegrody nosa . . . 5
Zapalenia ropne zatok bocznych nosa 7
Choroby gardła i jamy noso-gardłowej 6
Ropnie kołomigdałkowe 9
Choroby krtani 5

Przewlekłe zapalenia migdałków bocznych i trzeciego 37
Choroby ucha zewnętrznego i małżowiny 2
Choroby ropne ostre ucha środkow. 28
„ przewlekłe ropne ucha środkowego 6
Choroby ucha wewnętrznego . . 1

Powikłania kostne (wyrostka sutkowego) i wśródczaszkowe pochodzenia usznego 16
Ciała obce dróg oddechowych górnych i przełyku 1
Złamanie kości nosowej 1
Gruźlica krtani 1
Zrosty wewnątrznosowe 1
Różne 8

Statystyka operacji.

Podśluzowe operacje przegrody nosa 5
Operacje: przerostów i polipów śluzowych nosa 24
Operacje: zatok bocznych nosa . 6
„ zrostów w nosie . . . 1
„ różnych w nosie . . . 1

Wyłuszczenia trzeciego migdałka . 32
Wyłuszczenia i wycięcia migdałków bocznych 27
Przecięcia ropni kołomigdałkowych 10
Guzów i polipów krtani 7

Ezofagoskopii, bronchoskopii, direktoskopii 16
Nacięć błony bębenk. (paracentez) 13
Trepanacji czaszki z powodu powikłań kostnych i wśródczaszkowych pochodzenia usznego 8
Operacji różnych 8

Z chorych obłożnych opuściło oddział:

Wyleczonych 128
Przeniesionych na inny oddział . . 1
Wypadków śmierci na oddziale nie było

Z prac naukowych ogłosiłem z oddziału drukiem pracę p. t. Ropień Citelliego (Polski Przegląd otolaryngologiczny). W Kole Naukowem szpitala przedstawiłem szereg ciekawszych przypadków leczonych na oddziele. I w tym roku prowadziłem przy oddziele dwie poradnie laryngologiczne TOZ'u: przeciwgruźliczą i przeciwreumatyczną.

Oddział uszno-gardlany II.

Ordynator: **Dr. Spira Józef.**

W ambulatorjum zgłosiło się nowych chorych 2.014.

Mężczyzn 641
Kobiet 772
Dzieci 601
Z Krakowa. 1581
Z Podgórza 252
Zamiejscowych 181

Z pośród tych chorych leczono ambulatoryjnie 1861, zaś 153 przyjęto na oddział stały jako leżących.

Statystyka chorób leczonych ambulatoryjnie.

Schorzenia ucha zewnętrznego i małżowiny 253
Schorzenia ucha środkowego i trąbki Eustachjusza 391
Schorzenia ucha wewnętrznego . 69

Schorzenia nosa 525
„ jam bocznych nosa . 36
„ jamy ustnej . . . 45
„ gardła i jamy nosogardzielowej 620
Schorzenia krtani 143

Schorzenia tchawicy i oskrzeli . 35
„ przełyku 16
„ gruczołu tarczykowego 26
Zaburzenia mowy 12
Różne 135

Statystyka chorób leczonych na oddziale stałym.

Schorzenia ucha zewnętrzn. i małżowiny 2
Zapalenie ucha środkowego nie powikłane 2
Choroby wyrostka sutkowego w następstwie ropnego zapalenia ucha środkowego 44

Przewlekłe nieżyty nosa, skrzywienia przegrody nosowej 11
Ropienie jam bocznych nosa . . 8
Przewlekłe zapalenia migdałków bocznych i trzeciego 44
Inne schorzenia migdałków . . . 6
Ropnie okołomigdałkowe . . . 7

Nowotwory górnych dróg oddechow. 7
Nowotwory przełyku 2
Zwężenia krtani 5
Krwawienia górnych dróg oddechow. 4
Schorzenia jamy ustnej 3
Torbiele okołozębowe 3

Ilość dni leczenia wynosiła 1.353.

Statystyka operacji.

Zabiegów operacyjnych wykonano 232, a mianowicie:

Przecięcia błony bębenkowej	19
Usunięcie polipów ucha	5
Operacji wśródnosowych	21
„ jam bocznych nosa	7
Wycięcia migdał. boczn. lub trzeciego	36
Wyłuszczenia chirurgicznego migdałków bocznych	31
Nacięcia ropni okołomigdałkowych	14
Operacji wśródkrtaniowych (nowotwory, nacieki gruźlicze i t. d.)	26
Usuwania ciał obcych z górnych dróg oddechowych	3
Usuwania ciał obcych z przełyku	5
Operacji torbieli zębowych	3
Kostnych na wyrostku sutkowym względnie w otoczeniu z powodu zapalenia ucha środkowego	35
Rozcięcia tchawicy	7
Wyłuszczenia krtani	3
Operacji plastycznych nosa i krtani	5
Różnych	12

Z oddziału otolaryngologicznego ogłoszono 2 prace naukowe:

1) Dr. Spira: Ueber die rheumatischen Erkrankugen des Ohres und der oberen Luftwege (Monatsch. f. Ohrheilk. 1932).

2) Dr. Spira: Rozpoznawcze znaczenie obrazu krwi w powikłaniach zapalenia ucha środkowego (Pol. Gaz. Lek. 1932).

Oddział chorób ocznych.

Ordynator: **Dr. Bannet Arnold.**

Statystyka ruchu chorych.

Ruch chorych.

Zgłosiło się do ambulatorjum 2.662 chorych, nie licząc zgłaszających się powtórnie. W tej liczbie było chrześcijan 186 (7%).

Ilość ordynacji powtórnych wynosiła około 21.000.

Osób płci męskiej było	1.267
Osób płci żeńskiej było	1.395
Z Krakowa	1.961
Z Podgórza	430
Z poza Krakowa	271

Według wieku:

Do 10 roku życia było	716
„ 20 „ „ „	546
Do 30 roku życia było	391
„ 40 „ „ „	278
„ 50 „ „ „	276
Do 60 roku życia było	244
Powyżej 60 roku życia było	211

Statystyka chorób.

Choroby powiek	240
„ dróg łzowych	37
„ spojówek powiekowych i gałkowych	1301
Choroby rogówki	133
„ twardówki (sclera)	9
„ tęczówki	29
„ naczyniówki (chorioidea)	5
Choroby soczewki ocznej	76
„ ciałka szklistego (opacit. corp. vitr.)	8
Choroby siatkówki	10
„ nerwu wzrokowego	20
„ mięśni ocznych	47
Jaskra (Glaucoma)	27
Jaglica (Trachoma)	56
Ciała obce	62
Wady wzrok. 602, a mianowicie:	
Myopia	160
Hypermetropia	144
Presbyopia	135
Astigmatismus	156
Amaurosis	7

Stałych chorych leczono na oddziale ocznym w roku sprawozdawczym 9.

Oddział ortopedyczny.

Ordynator: **Dr. Epstein Maurycy.**

Chorych ambulatoryjnych było: 1104 (chrześcijan 184).

Mężczyzn	324
Kobiet	502
Dzieci	278
Z Krakowa	881
Obcych	223
Chorych stałych było	42
Leczonych przez dni	706

Zestawienie zabiegów leczniczych:

Zabiegów krwawych	62
Opatrunków chirurgicznych	222
Zastrzyków	189
Opatrunków gipsowych	68
Wyciągów	22
Elektryzacyj	334
Nagrzewań gorącem powietrzem	1438
Nagrzewań lampą łukową	126
Masaży	1322
Gimnastyki ortopedycznej	1222
Okładów parafinowych	39

16 przypadków Ischiasu leczono metodą włoską (Munariego) i założono około 140 okładów. Zabiegów krwawych było 62, bezkrwawych 535, fizykalnych 3399, razem 3396.

Leczono następujące schorzenia:

Złamania	36
Zwichnięcia	20
Dystorsje	39
Przypadki urazowe	22
Przypadki chirurgiczne	48
Przypadki nerwowe	18
Ischias	40
Poliomyelitis	12
Przepukliny	5

Scoliosis i Kyphosis	87	Zapalenie stawów zniekształcające	24	Nogi płaskie	256
Szyja krzywa	7	„ „ tryprowe	1	Hallux valgus	8
Wrodzone zwichnięcia stawów bioorowych	11	Artropatia luetica	1	Genu varum	3
Pedes equino-vari	4	Schorzenia mięśni i ścięgien	17	Genu valgum	18
Zapalenie stawów reumatyczne	75	Schorzenia żył i tętnic	46	Gruźlica kości i stawów	73
„ „ moczanowe	28	Przykurczenia i zesztywnienia stawów	11	Varia	67

Ambulatorjum chorób skórnych i wenerycznych.

Ordynator: **Dr. Leuchter Henryk.**

Ambulatoryjnie leczono chorych 1882 (w tem chrześcijan 149).

Mężczyzn	735	Dzieci	533	Zamiejscowych	116
Kobiet	614	Z Krakowa	1766		

Sprawy chorobowe skórne.

Genodermatozy: Wady wrodzone 11, wady nabyte 55.

Zmiany traumatyczne: Fizykalne, mechaniczne 108, chemiczne 69.

Zmiany wywołane czynnikami biologicznemi zewn.: Pasożyty 137, grzyby 219, bakterje 487, ogólne inf. 114, Tbc. 13.

Zmiany wywołane czynnikami biologicznemi wewn.: Autointoksykacje 83, zaburzenia przemiany materji 171, zaburzenia gruczołów dokrewnych 126, zaburzenia układu nerwowego wegetatywnego 4, zaburzenia narządów krwiotwórczych 20.

Zmiany wywołane przez jady: Pokarmy 65, leki 14.

Nowotwory: Dobrotliwe 8, złośliwe 5.

Choroby weneryczne:

Gonorrhoea 33, kiła wczesna 15, kiła póżna 13, ulcus molle 2, inne bez zmian 110.

Ambulatorjum dentystyczne.

Ordynator: **Dr. Wasserberg Dora.**

Z ambulatorjum dentystycznego korzystało 826 osób, nie licząc zgłaszających się powtórnie (w tem 29 chrześcijan). Ilość powtórnych ordynacji wynosiła 1200.

Mężczyzn było	324	Z Podgórza	60	Plomb	308
Kobiet	502	Obcych	11	Innych zabiegów	1417
Z Krakowa	755	Wykonano extrakcji	425		

Oddział rentgenologiczny.

Ordynator: **Dr. Gottlieb Gabrjel.**

Ruch chorych w stosunku do lat poprzednich, po raz pierwszy od lat 8-miu zmalał. Powodem tego niemożność opłacania przez chorych chociażby bardzo skromnie obliczanych zwrotów kosztów rentgenowania oraz zmniejszająca się ilość chorych z prowincji.

W porównaniu z latami ubiegłymi:

Rok	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932
Chorych	872	1421	1827	2472	2774	2953	3339	2463

Z 2463 chorych (w tem chrześcijan 321) było:

Dzieci do lat 14	879	Kobiet	752	Z poza Krakowa	359
Mężczyzn	832	Z Krakowa	2104		

Leczenie Rentgenem.

Naświetlania lecznicze stosowano (wielokrotnie) u 319 chorych:

Choroby skórne	98	Sprawy zapalne	83	Sprawy nowotworowe	35
Sprawy gruźlicze	47	Choroby krwi	24	Inne	32

Djagnostyka (chorych 2216)

Klatka piersiowa	1122	Drogi moczowe	75	Ciała obce	38
Przewód pokarmowy	127	Woreczek żółciowy	37	Inne	35
Kości i stawy	689	Zęby	95		

Poza chorymi szpitalnymi korzystali z Zakładu chorzy poradni Tozu, Przeciwgruźliczej i Przeciwreumatycznej.

Pracownia bakterjologiczno-chemiczna.

Ordynator: **Dr. Blühbaumowa Wanda.**

Wykonano ogółem badań 734, w tem badań bakterjologicznych 333, serologicznych 379, chemicznych 22.

A. Badania bakterjologiczne:	ogólna ilość	wyniki dodatnie
Nalotu z gardła i nosa	153	83
krwi	57	2
ropy	38	30
płynu mózgordzeniowego	20	5
punktatów	15	7
moczu	15	11
kału	15	5
plwociny	6	6
żółci	5	3
szczepienie na świnkę morską	4	1
sporządzenie szczepionki	3	
badanie łusek i włosów	2	0

B. Badania serologiczne:	ogólna ilość	wyniki dodatnie	wątpliwe
krwi na odczyn Wassermana i Meinickego (zmętnienia i wyjaśnienia)	329	26	3
płynu mózgordzeniowego na odczyn Wassermanna	7	3	
krwi na odczyn Widala	42	8	
moczu na odczyn Zondeka-Aschheima	1	0	

C. Badanie chemiczne:	
krwi	19
moczu	3

Lekarze oddziałów wykonali w pracowni chemicznej około 15.000 analiz: moczu, stolca, krwi, plwocin, treści żołądkowej, treści dwunastniczej, płynu mózgo-rdzeniowego, płynu opłucnego, płynu z jamy brzusznej.

Lampa kwarcowa i diatermia.

Ogólna liczba chorych 536 (w tem chrześcijan 75).

Mężczyzn	68	Dzieci	383	Zamiejscowych	61
Kobiet	85	Z Krakowa	475		

Sprawy chorobowe.

Tuberculosis pulmonum	24	Peritonitis	2	Diathesis exudativa	56
Bronchadenopatia	135	Tuberculosis ossium	7	Rhachitis	69
Bronchitis	25	Panaritium ossium	21	Anaemia	35
Pleuritis	17	Erysipelas	8	Lupns vulg.	3
Lymphadenitis	61	Phlegmone	3	Serophuloderma	4
Tonsillitis	14	Myalgia	7	Choroby skórne	21
Rhinitis	7	Arthritis	17		

W listopadzie r. 1932 uruchomiono diatermję. W ciągu listopada i grudnia wykonano 320 nagrzewań u pacjentów ambulatoryjnych jak i u chorych stałych.

Poradnia przeciwgruźlicza TOZ.

Poradnia TOZ'u rozwija się nadal systematycznie. Pod opieką poradni było 2.336 chorych. Poraz pierwszy zgłoszonych było 340 chorych.

Leczono: a) odmą sztuczną 47 dopełnień i jedną odmę założono na oddziele wewnętrznym szpitala. b) zastrzykami dożylnemi i podskórnemi 63 chorych.

Prześwietlono Roentgenem (w tem 5 zdjęć)	234	Prób Pirqueta	83	Wydano kąpieli	649
Badań plwocin wykonano	118	Skierowano do szpitali chorych	25	Wydano tranu i lekarstw rodzinom	66
		Skierowano do sanatorjów chorych	5		

Dożywiano (mlekiem, masłem i chlebem) 120 rodzin. Higjenistka odwiedzała chorych w mieszkaniach dla wywiadów społecznych 421.

Ordynacja dla dorosłych odbywa się w poniedziałki, czwartki i soboty od godziny 17—19, dla dzieci we wtorki i środy od 16—18.

Lekarzami ordynującymi są Dr. Kragen Antonina i Dr. Katz Rena.

Bibljoteka i czytelnia lekarska.

Dochody czytelni ze składek miesięcznych lekarzy wraz ze saldem z ubiegłego roku, wynosiły Zł. 714·25. Po opłaceniu abonamentu za czasopisma i oprawy kompletów czasopism, pozostała na rok 1933 nadwyżka Zł. 105·—.

Czytelnia miała do dyspozycji następujące czasopisma:

1) Polska Gazeta Lekarska
2) Warszawskie Czasopismo Lekarskie
3) Medizinische Klinik
4) Münchener Med. Wochenschrift
5) Wiener Med. Wochenschrift
6) Deutsche Med. Wochenschrift
7) Zentralblatt für Chirurgie
8) Therapie der Gegenwart
9) Aerzliche Praxis

Sprawozdanie Koła Naukowego.

Przewodniczący: **Dr. Blassberg Maksymiljan.**

Praca naukowa wyrażała się w 3-ch kierunkach:

1) Odczyty i wyklady ogólne z dyskusją;

2) Naukowe demonstracje i omawianie przypadków chorobowych u chorych szpitalnych;

3) Referaty z bieżącego piśmiennictwa naukowego lekarskiego, ze zjazdów lekarskich oraz dotyczące spraw szpitalnych.

Posiedzenia odbywały się raz w tygodniu. Przeciętna liczba obecnych 30.

Wygłoszono następujące wykłady:

1. Dr. Eichenholz: Badania krwi w chorobach nerwowych
2. „ Blassberg: O kwasicy (Acidosis)
3. „ Eichenholz: O chorobie Heine-Medina
4. „ Blassberg: Leczenie cukrzycy u dzieci
5. Dyr. Dr. Landau: Sprawozdanie ze zjazdu Szpitalnego we Wiedniu i opis niektórych szpitali wiedeńskich i warszawskich
6. Dyr. Dr. Landau: Przyczynek do historji Szpitala Żydowskiego w Krakowie
7. Dr. Nüssenfeld: Zapalenie wyrostka robaczkowego z martwicą pętli jelitowej
8. Dr. Goldgart: O reumatyżmie
9. „ Schwarzbart: Tracheotomia w praktyce
10. „ Schenker: Apendicitis przy embrjonalnym stanie wyrostka robaczkowego

Demonstracje:

Dr. Braciejowski (2 przypadki), Dr. Schwarzbart (1 przypadek), Dr. Eichenholz (1 przypadek), Dr. Nüssenfeld (1 przypadek), Dr. Goldgart (2 przypadki), Dr. Steinberg (1 przypadek), oraz p. Hiler (nowe przyrządy lekarskie).

Referaty z czasopism i inne wygłosili:

Dr. Blassberg (5), Dr. Landau (2).

Na życzenie Dyrekcji Szpitala lekarze: pp. Dr. Dr. Blassberg, Epstein, Landau, Schwarzbart, Zaksowa wygłosili dla praktykantek pielęgniarskich cały szereg wykładów z zakresu swych specjalności.

Spis lekarzy Szpitala.

Dyrektor Dr. Landau Jan

Prymarjusze:

Dr. Lachs Jan
Dr. Landau Jan
Dr. Stahr Eljasz
Błp. Dr. Wachtel Zygmunt

Ordynatorzy:

Dr. Bannet Arnold
„ Lachs-Blühbaumowa W.
„ Epstein Maurycy
Dr. Gottlieb Gabrjel
„ Leuchter Henryk
„ Schwarzbart Adolf
Dr. Spira Józef
„ Wasserberg Dora

Zastępcy prymarjuszy:

Dr. Blassberg Maksymiljan
Dr. Goldgart Leon
Dr. Nüssenfeld Józef
Dr. Schenker Ignacy

Sekundarjusze:

Dr. Braciejowski Jakób
Dr. Liwszycowa Salomea
Dr. Löw Matylda
Dr. Steinberg Leon
Dr. Zaksowa Wanda

